3 (Sem-6/CBCS) ECO RE 1/2/3

2024

ECONOMICS

(Regular Elective)

Paper: ECO-RE-6016/6026/6036

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

Answer the questions from any one Option

OPTION-A

Paper: ECO-RE-6016

(Economic Development and Policy in India—II)

- Answer the following questions : 1×10=10
   তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :
  - (a) What is meant by multiple cropping? বহুফচলীকৰণ বুলিলে কি বুজা?

- (b) What is the full form of KCC?

  KCC ৰ পূৰ্ণ ৰূপটো কি?
- (c) Who is known as the father of Indian Green Revolution? ভাৰতীয় সেউজ বিপ্লৱৰ পিতৃ বুলি কাক জনা যায় ?
- (d) What is organic farming? জৈৱিক কৃষি কি?
- (e) What was the main objective of the New Industrial Policy, 1991?
  ১৯৯১ চনৰ নতুন ঔদ্যোগিক নীতিৰ মুখ্য উদ্দেশ্য কি আছিল?
- (f) What is the full form of LPG in the context of economic reform?
  অৰ্থনৈতিক সংস্কাৰৰ প্ৰেক্ষাপটত LPG ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি?
- (g) Define foreign direct investment.
  প্রত্যক্ষ বৈদেশিক বিনিয়োগৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (h) State one feature of WTO.
  WTO ৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

- (i) Mention one export promotion measure taken by the Government.

  ৰপ্তানি প্ৰসাৰৰ বাবে চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা এটা ব্যৱস্থা উল্লেখ কৰা।
- (j) Mention one difference between smallscale industry and cottage industry.

  ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ আৰু কুটীৰ উদ্যোগৰ মাজত এটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।
- 2. Answer the following questions : 2×5=10 তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :
  - (a) Write two reasons for privatization of industries in India.
    ভাৰতবৰ্ষত উদ্যোগৰ বেচৰকাৰীকৰণৰ দুটা কাৰণ দিখা।
  - (b) Mention two problems faced by small-scale industries in India.
    ভাৰতত ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগসমূহে সন্মুখীন হোৱা দুটা সমস্যা
    উল্লেখ কৰা।
  - (c) Write two main objectives of Viksit Bharat@2047. Viksit Bharat@2047 ৰ দুটা প্ৰধান উদ্দেশ্য দিখা।

(Continued)

- (d) What are the initiatives taken in Aatma Nirbhar Bharat Abhiyaan for revival of small-scale industries?
  - ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগসমূহৰ পুনৰুদ্ধাৰৰ বাবে আত্মনিৰ্ভৰ ভাৰত অভিযানত কি কি পদক্ষেপ লোৱা হৈছে?
- Mention two factors responsible for poor performance of land reform programme in India.
  - ভাৰতত ভূমি সংস্কাৰ ব্যৱস্থাৰ দুৰ্বল কাৰ্যকাৰীতাৰ দুটা কাৰক উল্লেখ কৰা।
- 3. Answer any four of the following questions: $5 \times 4 = 20$ তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :
  - (a) Mention some measures taken to raise agricultural productivity in India. ভাৰতত কৃষিৰ উৎপাদনশীলতা বৃদ্ধিৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা কেইটামান ব্যৱস্থা উল্লেখ কৰা।
  - (b) Explain the main causes of Industrial Reforms in India undertaken in 1991. ১৯৯১ চনত হাতত লোৱা ঔদ্যোগিক সংস্কাৰৰ মখ্য কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

24A/516

- Explain the role of foreign direct investment in Indian economy. ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত প্ৰত্যক্ষ বৈদেশিক বিনিয়োগৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।
- (d) What are the problems of agricultural marketing in India? Explain. ভাৰতত কৃষি বজাৰৰ সমস্যাসমূহ কি কি? ব্যাখ্যা কৰা।
- Discuss the major problems faced by the Public Sector Enterprises in India. ভাৰতত ৰাজহুৱা খণ্ডৰ প্ৰতিস্থানসমূহে সগ্মুখীন হোৱা প্ৰধান সমস্যাৱলী আলোচনা কৰা।
- Write a note on the impact of WTO on Indian economy. ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত WTO ৰ প্ৰভাৱৰ ওপৰত এটা টোকা निथा।
- 4. Answer the following questions: 10×4=40 তলৰ প্ৰশ্ৰবোৰৰ উত্তৰ দিয়া:
  - Discuss the importance mechanization for agricultural development in Indian context. ভাৰতীয় প্ৰেক্ষাপটত কৃষিৰ বিকাশৰ বাবে কৃষিৰ যান্ত্ৰিকীকৰণৰ গুৰুত্বৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা।

Or / অথবা

Discuss the various land reform measures introduced in India after Independence.

স্বাধীনোত্তৰ কালত ভাৰতবৰ্ষত গ্ৰহণ কৰা বিভিন্ন ভূমি সংস্কাৰৰ ব্যৱস্থাসমূহ আলোচনা কৰা।

(b) Explain the phases of industrialization and its growth in India.

ভাৰতত ঔদ্যোগীকৰণ আৰু ইয়াৰ বৃদ্ধিৰ পৰ্যায়সমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

What is rural agricultural credit? Discuss the various sources and importance of rural credit for agriculture in India.

গ্রাম্য কৃষি ঋণ বুলিলে কি বুজা? ভাৰতৰ কৃষিত গ্রাম্য কৃষি ঋণৰ বিভিন্ন উৎসসমূহ আৰু ইয়াৰ গুৰুত্বৰ ওপৰত আলোচনা কৰা।

(c) Explain the role of foreign trade policy in the development process of Indian economy.

ভাৰতীয় অর্থনীতির উন্নয়ন প্রক্রিয়াত বৈদেশিক বাণিজ্য নীতিৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কবা।

Or / অথবা

Discuss the importance of globalization in the context of Indian economy.

বিশ্বায়নৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ প্ৰেক্ষাপটত আলোকপাত কৰা।

(d) Explain various sources of industrial finance in India.

ভাৰতৰ ঔদ্যোগিক বিত্তৰ বিভিন্ন উৎসসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Explain briefly the present state of agricultural marketing in India.

ভাৰতৰ কৃষিদ্ৰব্যৰ বজাৰৰ বৰ্তমান অৱস্থা চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

OPTION-B

Paper: ECO-RE-6026

[Economic History of India (1857–1947)]

- 1. Answer the following questions : 1×10=10 তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :
  - (a) What is colonial economy? উপনিৱেশিক অর্থনীতি কি?
  - (b) Who first calculated National Income in India?
    ভাৰতত কোনে প্ৰথমে ৰাষ্ট্ৰীয় আয় গণনা কৰিছিল ?
  - (c) What do you mean by international trade?
    আন্তর্জাতিক বাণিজ্য বুলিলে কি বুজা?
  - (d) Which was the important infrastructure developed during British rule?
    ব্রিটিছ শাসনকালত কোনবিধ গুৰুত্বপূর্ণ আন্তঃগাঠনিৰ উন্নয়ন হৈছিল?
  - (e) What is occupational structure? বৃত্তিগত গাঁথনি কি?
  - (f) What is the real meaning of famine?
    দৃভিক্ষৰ প্ৰকৃত অৰ্থ কি ?

- (g) Define land settlement policy. ভূমি বন্দৱস্ত নীতিৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (h) In which year was railway introduced in India?
  ভাৰতত ৰেলসেৱা ব্যৱস্থা কোন চনত স্থাপিত হৈছিল?
- (i) Mention the objective of public distribution system of India.
  ভাৰতৰ ৰাজহুৱা বিতৰণ ব্যৱস্থাৰ এটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।
- (j) What do you mean by commercialization of Indian agriculture? ভাৰতীয় কৃষিৰ বাণিজ্যিকীকৰণ মানে কি বুজা ?
- 2. Answer the following questions: 2×5=10 তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা:
  - (a) State two features of Indian economy during the pre-Independence period.
     প্রাক্-স্বাধীনতাৰ সময়ছোৱাত ভাৰতীয় অর্থনীতিৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
  - (b) Distinguish between International and Inter-regional trade.
    আন্তর্জাতিক বাণিজ্য আৰু দেশীয় বাণিজ্যৰ পার্থক্যসমূহ দিখা।

- (c) What are the characteristics of National Income of India?
  ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰীয় আয়ৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি?
- (d) Mention two main causes of poverty of India.
  ভাৰতৰ দৰিদ্ৰতাৰ প্ৰধান দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।
- (e) What do you mean by disposable personal income?
  ব্যয়যোগ্য ব্যক্তিগত আয় বুলিলে কি বুজা ?
- 3. Answer any *four* of the following questions: $5\times4=20$

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা:

- (a) Explain the characteristic of Indian agriculture during the British rule.
   ব্ৰিটিছ শাসনকালত ভাৰতীয় কৃষিখণ্ডৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
- (b) Explain the institutional and noninstitutional sources of agricultural credit of India. ভাৰতৰ কৃষি ঋণৰ আনুষ্ঠানিক আৰু অনানুষ্ঠানিক উৎসসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) Discuss the main defects of agricultural marketing system during British rule.

  ব্ৰিটিছ শাসনকালত ভাৰতৰ কৃষিবজাৰৰ প্ৰধান সমস্যাসমূহ আলোচনা কৰা।
- (d) Discuss the role of fiscal policy in economic development of India.
  ভাৰতৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত ৰাজকোষীয় নীতিৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।
- (e) Discuss the impact of British colonialism on Indian economy.
  ভাৰতৰ অৰ্থনীতিত ব্ৰিটিছ উপনিবেশবাদৰ প্ৰভাৱসমূহ আলোচনা কৰা।
- (f) Discuss the difficulties in the calculation of National Income of India during pre-Independence period.
  প্রাক্-স্বাধীনতাৰ সময়ছোৱাত ভাৰতৰ ৰাষ্ট্রীয় আয় গণনাৰ অসুবিধাসমূহ আলোচনা কৰা।
- 4. Answer the following questions : 10×4=40 তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :
  - (a) Discuss the main reasons for slow growth of economy during pre-Independence period.
     প্রাক্-স্বাধীনতাৰ সময়ছোবাত ভাৰতীয় অর্থনীতিৰ মছব বিকাশব কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Explain the role of agriculture on economic development of India.
ভাৰতৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত কৃষিৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Discuss the role of public sector during British rule.

ব্ৰিটিছৰ শাসনৰ সময়ছোৱাত ৰাজ্হুৱা খণ্ডৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the condition of India's foreign trade during pre-Independence period. প্রাক্-স্বাধীনতাৰ সময়ছোৱাত ভাৰতৰ বৈদেশিক বাণিজ্যৰ অৱস্থা কেনে আছিল, আলোচনা কৰা।

(c) Discuss the causes of low agricultural productivity during British rule.

ব্ৰিটিছ শাসনৰ সময়ছোৱাত ভাৰতৰ কৃষিখণ্ডৰ নিম্ন উৎপাদনশীলতাৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the main problems of industrial development of India during British rule.

ব্ৰিটিছ শাসনৰ সময়ছোৱাত ভাৰতৰ ঔদ্যোগিক বিকাশৰ প্ৰধান সমস্যাসমূহ আলোচনা কৰা। (d) Discuss the causes of low productivity of Indian handicraft during the pre-Independence period.
প্রাক্-স্বাধীনতাৰ সময়ছোৱাত ভাৰতৰ হস্তশিল্পৰ নিমু উৎপাদনশীলতাৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Account for the growing indebtedness of the poor peasants during British rule. ব্ৰিটিছ শাসনৰ সময়ছোৱাত কিয় দুখীয়া কৃষকসকলৰ ঋণগ্ৰস্ততা ক্ৰমাং বৃদ্ধি পাইছিল?

OPTION-C

Paper: ECO-RE-6036

(Public Finance)

- 1. Answer the following questions : 1×10=10 তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :
  - (a) Who propounded the Voluntary Exchange Model of the benefit principle of taxation?
    কৰৰ সুবিধাৰ নীতিৰ স্বেচ্ছামূলক বিনিময় তত্ত্বটো কোনে উদ্ভাৱন কৰিছিল ?
  - (b) Write the full form of GST.
    GSTৰ সম্পূৰ্ণ আকাৰ বা ৰূপটো লিখা।
  - (c) Who introduced fiscal federalism?
    ৰাজকোষীয় যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় ব্যৱস্থাৰ জনক কোন ?
  - (d) Who prepares fiscal policy?
    ৰাজ্য্ব নীতি কোনে প্ৰস্তুত কৰে ?
  - (e) Which sector receives the highest allocation of fund in the interim budget of India for 2024–25?
    ভাৰতৰ ২০২৪–২৫ বৰ্ষৰ অন্তৰ্বতীকালীন বাজেটত কোনটো খণ্ডত আটাইতকৈ বেছি ধন ধাৰ্য কৰা হৈছে?

- (f) Who appoints State Finance Commission? ৰাজ্যিক বিত্ত আয়োগক কোনে নিযক্তি দিয়ে ?
- (g) What is impact of tax? কৰৰ আপাতন মানে কি?
- (h) Give an example of tax revenue.
  কৰ ৰাজহৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।
- (i) What is the main source of tax in India? ভাৰতত কৰৰ প্ৰধান উৎস কি ?
- (j) What is the full form of VAT? VAT ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি?
- 2. Answer the following questions : 2×5=10তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :
  - (a) Mention two objectives of fiscal policy. ৰাজকোষীয় নীতিৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।
  - (b) What is meant by public debt?
    ৰাজহুৱা ঋণ বুলিলে কি বুজায়?
  - (c) Distinguish between Direct tax and Indirect tax.
    প্ৰত্যক্ষ কৰ আৰু পৰোক্ষ কৰৰ মাজত পাৰ্থক্য বিচাৰ কৰা।

- (d) Mention two characteristics of public goods.

  ৰাজহুৱা সাম্গ্ৰীৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
- (e) Mention two characteristics of a good tax system.
  এটা উত্তম কৰ ব্যৱস্থাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
- **3.** Answer any *four* of the following questions : $5\times4=20$

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া:

- (a) What is externality? বাহ্যিকতা মানে কি?
- (b) Briefly discuss the prime causes of tax evasion in India.
  ভাৰতত কৰ ফাঁকিৰ প্ৰধান কাৰণসমূহ সংক্ষেপে আলোচনা কৰা।
- (c) Briefly discuss the prime objectives of monetary policy in India.
  ভাৰতত মৌদ্ৰিক নীতিৰ প্ৰধান লক্ষ্যসমূহ সংক্ষেপে আলোচনা কৰা।
- (d) Briefly mention the role of the Finance Commission in fiscal federalism. ৰাজকোষীয় যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় ব্যৱস্থাত বিত্ত আয়োগৰ ভূমিকা চমুকৈ উল্লেখ কৰা।

- (e) Mention the different stages in preparing a government budget.
  চৰকাৰী বাজেট এখন প্ৰস্তুত কৰোঁতে অৱলম্বন কৰা বিভিন্ন স্তৰসমূহ উল্লেখ কৰা।
- f) Distinguish between Absolute and Relative taxable capacities.
  পৰম আৰু আপেক্ষিক কৰ প্ৰদান ক্ষমতাৰ মাজত পাৰ্থক্য
  নিৰূপণ কৰা।
- 4. Answer the following questions : 10×4=40
  তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :
  - (a) Discuss the role of fiscal policy in promoting economic growth.

অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত ৰাজকোষীয় নীতিৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What is meant by market failure? Discuss the role of government in curing market failure.

বজাৰ বিফলতা মানে কি ? বজাৰ বিফলতা ৰোধ কৰিবলৈ চৰকাৰৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা। What is excess burden of tax? Discuss graphically the magnitude of excess burden of tax.

> কৰৰ অতিবিক্ত বোজা মানে কি বুজায়? কৰৰ অতিবিক্ত বোজাৰ ধাৰণাটো চিত্ৰ সহকাৰে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the main features of the tax system in India.

ভাৰতৰ কৰ ব্যৱস্থাৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

Briefly discuss the different types of the Government Budget.

> চৰকাৰী বাজেটৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ সংক্ষেপে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the Government Budget as an instrument of economic policy.

চৰকাৰী বাজেট হ'ল চৰকাৰৰ অৰ্থনৈতিক নীতিৰ এক আহিলা। আলোচনা কৰা।

(d) Graphically discuss the concept of equal marginal sacrifice under the ability to pay principle of taxation.

> কৰ প্ৰদানৰ সামৰ্থ্যৰ নীতিৰ অধীনত সম-প্ৰান্তিক ত্যাগৰ ধাৰণাটো চিত্ৰ সহকাৰে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What is fiscal federalism? Discuss the different forms of inter-governmental resource transfer under fiscal federalism.

ৰাজকোষীয় যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় ব্যৱস্থা কি? ৰাজকোষীয় যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় ব্যৱস্থাত কেন্দ্ৰীয় আৰু ৰাজ্য চৰকাৰসমূহৰ মাজত সম্পদৰ স্থানান্তৰৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ আলোচনা কৰা।

***